

Adózási tájékoztató gazdasági társaságok részére 2023.

Tájékoztató

a kifizetővel (munkáltatóval), mint szerződővel
vagy díjfizetővel rendelkező,

megtakarítási jellegű életbiztosításokra, illetve kockázati biztosításokra

vonatkozó, 2023. január 1-től hatályos adózási,
költségelszámolási szabályokról

VERZIÓSZÁM: 1.1

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék.....	3
1. Jogi nyilatkozat.....	4
2. A tájékoztató hatálya	4
3. A vállalati személybiztosítások adózását érintő fogalmak.....	5
4. Díjfizetés.....	6
4.1. Biztosítási díj közterhei	6
4.2. 2023-ban kezdődő biztosítási év díjaira fizetendő közterhek illusztrációja	7
4.3. Bruttó módon juttatott, adóköteles biztosítási díj illusztrációja.....	8
4.4. Csoportos biztosítás díjának adózása, ha a biztosítottra vonatkozó díj arányosítással sem állapítható meg	9
4.5. A díjfizetéshez kapcsolódó költségelszámolási szabályok a társasági adó alanyai esetében könyvelési segédlettel	9
4.6. A díjfizetéshez kapcsolódó költségelszámolási szabályok egyéni vállalkozók esetében	13
4.7. A biztosított magánszemélynél bevételt nem keletkeztető biztosítási díj	14
5. A biztosító szolgáltatása (biztosítási esemény miatti teljesítés)	15
5.1. Adózási szabályok a biztosító szolgáltatásával kapcsolatosan	15
5.2. A biztosító szolgáltatásának elszámolása társasági adó alanyai esetében könyvelési segédlettel	17
5.3. A biztosító szolgáltatásának elszámolása egyéni vállalkozók esetében	18
6. Megtakarítási jellegű életbiztosítások módosítása és visszavásárlása	18
6.1. Adózási szabályok magánszemély általi visszavásárlás esetén.....	18
6.2. Visszavásárláshoz kapcsolódó könyvelési tételek társasági adó alanyai esetén	21
6.3. Adózási szabályok egyéni vállalkozó általi visszavásárlás esetén.....	22
6.4. Adózási szabályok szerződésmódosítás esetén.....	22
7. Mellékletek	23
8. A KATA és KIVA törvények hatálya alá tartozó adózókra vonatkozó szabályok	30

1. Jogi nyilatkozat

Jelen kiadvány a 2023. január 1-jén hatályos jogszabályok alapján, kizárólag tájékoztató jelleggel készült. Mivel a biztosítás elszámolásának pontos szabályai csak az adott konkrét eset valamennyi lényeges körülményének együttes figyelembevétele mellett határozhatók meg, a szerző, illetve a CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. nem vállal felelősséget a tájékoztatóban foglaltak felhasználásából származó károkért annak ellenére, hogy a szerző a tőle elvárható legnagyobb gondosság mellett készítette el a tájékoztatót. Jelen tájékoztató áttanulmányozása nem helyettesíti a vonatkozó, mindenkor hatályos jogszabályok ismeretét. Kérjük, hogy adott konkrét esetben a biztosítás elszámolásával kapcsolatban mindenképp egyeztessen könyvelőjével, pénzügyi szakértőjével.

A kifizető szerződő/díjfizető és a biztosított magánszemély kizárólagos felelőssége, hogy a biztosítási szerződés aktuális tulajdonságai, jellemzői és a mindenkor hatályos jogszabályok alapján a biztosítási díjhoz kapcsolódó közterheket megfizesse. A biztosító ezt nem ellenőrizheti és nem is ellenőrzi. A biztosító a teljesítéséhez kapcsolódó adó- és járuléktérhek számításánál mindig azzal a feltételezéssel él, hogy a szerződő és a biztosított a biztosítási díj teljesítéséhez kapcsolódó, összes addig felmerült közterhet a jogszabályi követelményekkel összhangban megfizette.

2. A tájékoztató hatálya

Jelen tájékoztató azokra a **magánszemély biztosítottakra** megkötött

- megtakarítási jellegű életbiztosításokra, illetve
- kockázati biztosításokra (lejárati szolgáltatással és visszavásárlási értékkel nem rendelkező életbiztosításokra, egészségbiztosításokra és balesetbiztosításokra) vonatkozik,

melynek szerződője vagy díjfizetője az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (továbbiakban: **Art.**) 7. § 31. a) pontja szerint kifizetőnek minősülő személy.

Az Art. vonatkozó rendelkezése szerint **kifizető** „az a belföldi illetőségű jogi személy, egyéb szervezet, egyéni vállalkozó, amely (aki) adókötelezettség alá eső jövedelmet juttat, függetlenül attól, hogy a juttatást közvetlenül vagy megbízottja (posta, hitelintézet) útján teljesíti”

A kifizetők számára releváns adózási tudnivalókat a **társasági adó alanyai** (így például gazdasági társaságok, szövetkezetek, ügyvédi irodák, közjegyzői irodák), illetve az **egyéni vállalkozók** (ideértve az egyéni ügyvédeket és egyéni közjegyzőket) vonatkozásában tárgyaljuk.

A CIG Pannónia Életbiztosító fenti kategóriákba tartozó termékeinek osztályozását – kockázati, illetve nem kockázati körbe történő besorolását – jelen tájékoztató 1. számú melléklete tartalmazza.

3. A vállalati személybiztosítások adózását érintő fogalmak

A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvényből (továbbiakban: Szja tv.) alábbiakban azon fogalmakat emeljük ki, amelyek jelen tájékoztató anyag szempontjából relevánsak.

Személybiztosítás: az élet-, a baleset- és a betegségbiztosítás [Szja tv. 3. § 90. pont].

Kockázati biztosítás:

az olyan személybiztosítás, amelynek sem lejáratí szolgáltatósa, sem visszavásárlási értéke nincs, azzal, hogy kockázati biztosításnak minősül a kockázati biztosítási elemeket is magában foglaló biztosítások esetében az igazoltan elkülönített kockázati biztosítási rész is, de nem minősül kockázati biztosításnak az olyan biztosítás - akkor sem, ha a biztosító teljesítését biztosítási esemény váltja ki -, ha az adott biztosítási szerződés vonatkozásában a biztosítási feltételek szerint a biztosító teljesítésének összege nem haladhatja meg az adott biztosítási szerződésre befizetett biztosítási díj és az azzal kapcsolatosan képződő hozam együttes összegét [Szja tv. 3. § 91. pont].

Életbiztosítás:

az olyan személybiztosítás, amely alapján a biztosító a természetes személy halála, meghatározott életkor vagy időpont elérése vagy más esemény bekövetkezése esetére a szerződésben meghatározott biztosítási összeg kifizetésére, járadék élethosszig tartó vagy meghatározott időszakra történő folyósítására vállal kötelezettséget [Szja tv. 3. § 92. pont].

Betegségbiztosítás (vagy egészségbiztosítás):

az olyan személybiztosítás, amely alapján a biztosító a biztosított megbetegedése esetén a szerződésben meghatározott szolgáltatások teljesítésére vállal kötelezettséget, azzal, hogy betegségbiztosítás esetében a biztosító szolgáltatása kiterjedhet a szerződésben meghatározott, biztosítási eseménnyel kapcsolatban álló egészségügyi szolgáltatások miatt felmerült költségek egészségügyi szolgáltató számára történő megtérítésére is [Szja tv. 3. § 94. pont].

Balesetbiztosítás:

az olyan betegségbiztosítás (vagy egészségbiztosítás), amely alapján a biztosító a biztosított baleset miatt bekövetkező halála, egészségkárosodása vagy rokkantsága esetére a szerződésben meghatározott biztosítási összeg vagy járadék fizetésére, valamint a szerződésben meghatározott egyéb szolgáltatásra vállal kötelezettséget [Szja tv. 3. § 95. pont].

Adóköteles biztosítási díj:

a) magánszemély biztosítottra kötött biztosítási szerződés alapján más személy által fizetett díj (ide nem értve a magánnyugdíjpénztár által biztosítóintézettől történő járadékvásárlás ellenértékét) a biztosított magánszemélynél,

b) csoportos biztosítás esetén:

- ha az a biztosítási szerződés alapján másként nem határozható meg - a csoportos biztosítás díjának a magánszemélyre arányosan jutó része, vagy
- ha a magánszemélyre jutó díj arányosítással sem állapítható meg - a csoportos biztosítás díja [Szja tv. 3. § 89. pont].

4. Díjfizetés

4.1. Biztosítási díj közterhei

2019. január 1-jétől a megtakarítási jellegű életbiztosítások, illetve a kockázati biztosítások **rendszeres, eseti és egyszeri díja** fő szabály szerint **adóköteles** [Szja tv. 3. § 89. pont].

A díj után a szerződő/díjfizető kifizetőnek (a juttatónak) és a biztosított természetes személynek **a szerződő/díjfizető kifizető és a biztosított természetes személy között fennálló jogviszony szerinti közterheket kell megfizetnie.**

Az Szja tv. alapján kezelendő a biztosítási díj jogviszonyos jövedelemként [Szja tv. 2. § (6) bekezdés]:

“A Magyarországon adóztatható bevétel adókötelezettségének jogcímét e törvény szerint kell megállapítani, és az adókötelezettségeket (ideértve a jövedelem megállapítását is) ennek megfelelően kell teljesíteni. A jogcím meghatározásánál a felek (a magánszemély és a bevételt juttató személy, valamint az említett személyek és más személy) között egyébként fennálló jogviszonyt és a szerzés körülményeit kell figyelembe venni. Az előzőek szerint meghatározott jogcímen a bevétel kifizetőjeként járhat el az említett felek közül az a személy, amelyikkel a magánszemély a szerzés körülményeit is figyelembe véve a bevétel jogcímét meghatározó jogviszonyban áll, ha ez a kifizető az e bevétellel kapcsolatos, jogszabályban előírt kötelezettségeinek teljesítése érdekében szükséges adatokkal rendelkezik, akkor is, ha a bevételt más személy fizeti (fizette) ki, vagy folyósítja (folyósította). Ha az adó megfizetésére e törvény előírásai szerint a kifizető kötelezett, e kötelezettsége független a magánszemély illetőségétől.”

Amennyiben a felek között nem áll fenn jogviszony, abban az esetben a biztosítási díj egyéb jövedelemként kezelhető (a személyi jövedelemadó 15%, míg a szociális hozzájárulási adó mértéke minden esetben 13%).

4.2. 2023-ban kezdődő biztosítási év díjaira fizetendő közterhek illusztrációja

Kockázati és megtakarítási jellegű életbiztosítás 2023-ban kezdődő biztosítási év	
Éves biztosítási díj (mint nettó juttatás)	100 000 Ft
Bruttó juttatás a biztosítási díj vonatkozásában	150 377 Ft
Munkáltató , mint szerződő fizetési kötelezettsége	alapjogviszony szerint (munkabér)
Szja (nettó juttatás * 1,18 * 15%) ¹	-
SZOCHO (bruttó juttatás * 13%)	19 549 Ft
Munkavállaló fizetési kötelezettsége	munkabért terhelő levonások
Szja (bruttó juttatás * 15%)	22 557 Ft
Társadalombiztosítási járulék (bruttó juttatás * 18,5%)	27 820 Ft
Díj és közterhek összesen	169 926 Ft
Összes közteher (a nettó juttatás százalékában)	69,92%
Összes közteher (a bruttó juttatás százalékában)	46,50%

¹ Feltételezve, hogy a munkáltató a biztosítás díját nettó módon juttatja, akkor munkaviszonyból származó jövedelemként 150 377 Ft-ot vall be, és ezután fizeti meg a közterheket. Ebben az esetben nem keletkezik többletterhe a munkavállalónak: a biztosítási díj fizetésével kapcsolatban nem csökken a (nettó) munkabére.

4.3. Bruttó módon juttatott, adóköteles biztosítási díj illusztrációja

A biztosítási díj fizetése a 4.3. pontban bemutatottól eltérően történhet bruttó juttatásként: ez esetben, bár a vetítési alap számítása más, de végső soron **ugyanakkora közterhet visel** a munkáltató által ténylegesen teljesített (nettó) biztosítási díj.

Kockázati biztosítás, befektetési egységhez kötött életbiztosítás 2023-ban kezdődő biztosítási év	
Éves biztosítási díj (mint bruttó juttatás) ²	100 000 Ft
Ténylegesen a munkáltató által teljesített díj (mint nettó juttatás)	66 500 Ft
Munkáltató, mint szerződő fizetési kötelezettsége	
SZOCHO (bruttó juttatás * 13%)	13 000 Ft
Munkavállaló fizetési kötelezettsége	
Szja (bruttó juttatás * 15%)	15 000 Ft
Társadalombiztosítási járulék (bruttó juttatás * 18,5%)	18 500 Ft
Díj és közterhek összesen	113 000 Ft
Összes közteher (a nettó juttatás százalékában: 46 500 Ft/66 500 Ft)	69,92%
Összes közteher (a bruttó juttatás százalékában)	46,50%

² Ebben a második, a biztosítási díjat bruttó módon tartalmazó esetben a munkáltató megfizeti a 33 500 Ft összegű, munkavállalóra jutó közterheket a munkavállaló helyett, ezt a tételt a munkavállalóval szembeni követelésként veszi nyilvántartásba, és a következő havi bérszámfejtésnél a havi bruttó bérből levonandó adóelőleg és egyéni járulék összegéhez hozzáadja. A cég valójában 66 500 Ft biztosítási díjat fizet, ugyanis azt 33 500 Ft-tal a munkavállaló a nettó jövedelméből „egészíti ki”, tehát itt a munkavállalónak többletterhe keletkezik.

4.4. Csoportos biztosítás díjának adózása, ha a biztosítottra vonatkozó díj arányosítással sem állapítható meg

Ha a csoportos biztosítás olyan jellemzőkkel bír, hogy a magánszemélyre jutó díj **arányosítással sem állapítható meg**, akkor a csoportos biztosítás teljes díja az Szja tv. 70. § (6) bekezdésének b) pontja alapján **egyes meghatározott juttatásként adóköteles** [33,04%-os adóteher: $1,18 * (15\% \text{ SZJA} + 13\% \text{ SZOCHO})$]:

„Egyes meghatározott juttatásnak minősül az olyan ingyenes vagy kedvezményes termék, szolgáltatás révén juttatott adóköteles bevétel, amelynek igénybevételére egyidejűleg több magánszemély jogosult, és a kifizető - jóhiszemű eljárása ellenére - nem képes megállapítani az egyes magánszemélyek által megszerzett jövedelmet, továbbá az egyidejűleg több magánszemély (ideértve az üzleti partnereket is) számára szervezett, ingyenes vagy kedvezményes rendezvénnyel, eseménnyel összefüggésben (ha a rendezvény, esemény a juttatás körülményeiből megítélhetően döntő részben vendéglátásra, szabadidőprogramra irányul) a kifizető által viselt költség (beleértve az ilyen rendezvényen, eseményen a résztvevőknek adott ajándéktárgyra fordított kiadást is, feltéve, hogy az ajándéktárgy egyedi értéke személyenként nem haladja meg a minimálbér 25 százalékát)”

4.5. A díjfizetéshez kapcsolódó költségelszámolási szabályok a társasági adó alanyai esetében könyvelési segédlettel³

4.5.1. A BIZTOSÍTÁSOK DÍJÁNAK, ILLETVE AZ ESETLEGESEN FELMERÜLŐ ADÓ- ÉS JÁRULÉKTEHERNEK A KÖLTSÉGELSZÁMOLÁSI SZABÁLYAI

A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (továbbiakban: Számviteli tv.) 79. § (1), (3) és (4) bekezdése és a 3. § (7) 3. pontja alapján a kifizető szerződő által a magánszemély biztosítottra kötött életbiztosítások kifizető által teljesített díja és az esetlegesen felmerülő adó- és járulékteher

személyi jellegű ráfordításként, az egyéb személyi jellegű költségek illetve a bérjárulékok között számolandó el, ha a szerződésben megnevezett kedvezményezett a kifizető szerződőtől vagy díjfizetőtől eltérő személy:

A törvény szerint „személyi jellegű egyéb kifizetések: azok a természetes személyek részére teljesített kifizetések, elszámolt összegek, amelyeket a kifizető a természetes személy részére jogszabályi előírás vagy saját elhatározása alapján teljesít, és nem tartoznak a bérköltség, illetve a vállalkozási díj fogalmába (...)” [Számviteli tv. 3. § (7) 3. pont].

³ A jelen dokumentumba illesztett szemléltető példákban használt főkönyvi számlaszámok és megnevezések csak illusztrációként szolgálnak, a valóságban a szerződő vagy díjfizető vállalkozás (kifizető) ettől eltérő neveket és főkönyvi számokat alkalmazhat.

Az említett 79. § szerint „személyi jellegű ráfordítások az alkalmazottnak munkabéreként, a szövetkezet tagjainak munkadíjként elszámolt összeg, a természetes személy tulajdonos (tag) személyes közreműködése ellenértékéként kivett összeg, továbbá a személyi jellegű egyéb kifizetések, valamint a bérjárulékok.” [Számviteli tv. 79. § (1)]

„A személyi jellegű egyéb kifizetések közé tartoznak a természetes személyek részére nem bérként és nem vállalkozási díjként kifizetett, elszámolt összegek, beleértve ezen összegek le nem vonható általános forgalmi adóját, továbbá az ezen összegek után a vállalkozó által fizetendő (fizetett) személyi jövedelemadó összegét is.” [Számviteli tv. 79. § (3)]

„Bérjárulékok a szociális hozzájárulási adó, a szakképzési hozzájárulás, továbbá minden olyan adók módjára fizetendő összeg, amelyet a személyi jellegű ráfordítások vagy a foglalkoztatottak száma alapján állapítanak meg, függetlenül azok elnevezésétől.” [Számviteli tv. 79. § (4)]

A biztosítási díj számviteli elszámolása a szerződő vagy díjfizető kifizetőnél:

T 55 Személyi jellegű egyéb kifizetések – K 45 Szállítók

A munkáltatói adó- és járulékteher (SZOCHO, szakképzési hozzájárulás) számviteli elszámolása a szerződő vagy díjfizető kifizetőnél:

T 55 Személyi jellegű egyéb kifizetések – K 46 Egyéb rövidlejáratú kötelezettségek

T 56 Bérjárulékok – K 46 Egyéb rövidlejáratú kötelezettségek

A munkavállalói adó- és járulékteher (nyugdíj- és egészségbiztosítási járulék, munkaerőpiaci járulék, szja) számviteli elszámolása a szerződő vagy díjfizető kifizetőnél:

T 36 Követelés munkavállalókkal szemben – K 46 Egyéb rövidlejáratú kötelezettségek

T 47 Bérátvezetési számla – K 36 Követelés munkavállalókkal szemben

Amennyiben a kedvezményezett a kifizető szerződő vagy díjfizető, úgy a biztosítás díját nem személyi jellegű ráfordításként, hanem egyéb, biztosítóval szembeni követelésként kell kimutatni a kifizető könyveiben, hiszen ebben az esetben a biztosítási díj nem jelent a kifizető számára végleges vagyonszerzést (2008/5. Adózási kérdés).

A biztosítási díj számviteli elszámolása a kifizetőnél ebben az esetben:

T 36 Egyéb követelések – K 45 Szállítók

Amennyiben a biztosítási díj a kifizetőnél az egyes meghatározott juttatásokra vonatkozó szabályok szerint adóköteles, az adó- és járulékteherre vonatkozó számviteli elszámolási szabályok, könyvelési tételek a fent leírtak szerint kezelendők.

Amennyiben a biztosítási díj a díjat fizető kifizető és a biztosított között fennálló jogviszony szerint adóköteles, úgy a díjra, az adó- és járulékteherre vonatkozó számviteli elszámolási szabályok, könyvelési tételek a fennálló jogviszony szerint kezelendők.

4.5.2. IDŐBELI ELHATÁROLÁS

Amennyiben a kifizető szerződő vagy díjfizető mérlegének fordulónapja – jellemzően december 31. - nem esik egybe a biztosítási időszak végével (annak az időszaknak a végével, amelyre az adott rendszeres díj vonatkozik), úgy a költségként elszámolt **rendszeres** (éves, féléves, negyedéves vagy havi) biztosítási díjnak, valamint a kapcsolódó adó- és járuléktehernek azt a részét, amely a tárgy üzleti évet követő évre vonatkozik, **aktív időbeli elhatárolásként** kell megjeleníteni a számviteli nyilvántartásban az alábbiak szerint:

T 39 Költségek, ráfordítások aktív időbeli elhatárolása – K 55 Személyi jellegű egyéb kifizetések

Az aktív időbeli elhatárolás napokra számolandó, amennyiben a szerződés nem hónap elsején jön létre; amennyiben a szerződés hónap elsején jön létre, úgy megfelelő a havi elhatárolás alkalmazása.

Az így elhatárolt díjrészt, valamint a kapcsolódó adó- és járulékteher részt a tárgy üzleti évet követő évben kell feloldani, és ebben az évben lehet költségként elszámolni.

A megtakarítási jellegű életbiztosítások költségként elszámolt **eseti és egyszeri biztosítási díja**, valamint az utána fizetendő adó- és járulékteher ugyanakkor **teljes egészében a tárgy beszámolási időszak adózás előtti eredményét csökkenti** (ezt egy adózói kérdésre a Pénzügyminisztérium Számviteli Főosztályának 5750/2000/1 iktatószámú levele is megerősítette).

Amennyiben a biztosítási díj a díjat fizető kifizető és a biztosított között fennálló jogviszony szerint adóköteles, úgy az időbeli elhatárolás a fennálló jogviszony szerint kezelendő.

4.5.3. KÖLTSÉ GKÉNT ELSZÁMOLT, ADÓALAPBAN ELISMERT DÍJ

A társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény (továbbiakban: Tao. tv.) 3. sz. mellékletének B) 8., illetve 8. § (1) d) pontja alapján a 4.6.1. pont szerint költségként elszámolt biztosítási díj, illetve az esetlegesen felmerülő adó- és járulékteher **ténylegesen a vállalkozás érdekében felmerülő költségnek minősül, így az nem növeli a társasági adó alapját, ha a biztosított:**

- a kifizetővel munkaviszonyban⁴ álló magánszemély vagy
- a kifizető vezető tisztségviselője vagy
- tevékenységében személyesen közreműködő tagja (pl. betéti társaság beltágja, közkereseti társaság üzletvezetője) vagy
- a kifizetőnél jogszabályban meghatározott tanulószerveződés alapján gyakorlati képzésen részt vevő szakképző iskolai tanuló vagy
- önkéntes jogviszonyban álló magánszemély⁵.

Amennyiben a biztosítási díj a díjat fizető kifizető és a biztosított között fennálló jogviszony szerinti jövedelemnek minősül, akkor az a fennálló jogviszony alapján minősül a vállalkozási tevékenység érdekében felmerült költségnek és ennek megfelelő hatást gyakorol a társasági adó alapjára.

4.5.4. KÖLTSÉ GKÉNT ELSZÁMOLT, ADÓALAPBAN EL NEM ISMERT DÍJ

Ha a biztosított személye eltér a 4.6.3. pontban meghatározottaktól (például a kifizető szerződővel vagy díjfizetővel munkaviszonyban álló magánszemély családtagja, közeli hozzátartozója), akkor a biztosításra teljesített díjat, illetve az esetlegesen felmerülő adókat, járulékokat a 4.6.1. pont szerint költségként el lehet számolni, ugyanakkor az nem minősül a vállalkozási tevékenység érdekében felmerült költségnek, ezért **a költségként elszámolt biztosítási díjjal, illetve az esetlegesen felmerülő adó- és járulékteherrel meg kell növelni a kifizető szerződő és/vagy díjfizető társasági adó alapját:**

„8. § (1) Az adózás előtti eredményt növeli:

...

d) az a költségként, ráfordításként elszámolt, az adózás előtti eredmény csökkenéseként számításba vett összeg (...), amely nincs összefüggésben a vállalkozási, a bevételszerző tevékenységgel, különös tekintettel a 3. számú mellékletben foglaltakra,”.

„3. számú melléklet az 1996. évi LXXXI. törvényhez:

A költségek és ráfordítások elszámolhatóságának egyes szabályai

...

B) A vállalkozási tevékenység érdekében felmerülő egyes költségek, ráfordítások

A 8. § (1) bekezdés d) pontjának alkalmazásában a vállalkozási tevékenység érdekében felmerült költségnek, ráfordításnak minősül különösen:

...

3. az adózó által a vele munkaviszonyban álló magánszemély, illetve vezető tisztségviselője, tevékenységében személyesen közreműködő tagja, valamint az adózóval korábban munkaviszonyban álló, saját jogú nyugdíjas [Tbj. 4. § f) pont], valamint az említett magánszemélyek közeli hozzátartozója részére személyi jellegű egyéb kifizetésként elszámolt összeg, és az ahhoz kapcsolódó, törvényen alapuló, az államháztartás valamely alrendszere számára történő kötelező befizetés, figyelemmel a 8. pontban foglaltakra; ...

⁴ Az Art. 7. § 38. pontja alapján.

⁵ A közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. törvény alapján munkát végző magánszemélyek.

8. a biztosítás díja, ha a biztosított az adózóval munkaviszonyban vagy önkéntes jogviszonyban álló magánszemély, az adózó vezető tisztségviselője, tevékenységében személyesen közreműködő tagja, vagy az adózónál jogszabályban meghatározott tanuló-szerződés alapján gyakorlati képzésben résztvevő szakképző iskolai tanuló”

Az így kezelendő díjnak a könyvelése alapvetően nem válik el a 4.6.1. pontban tárgyalt esettől, mégis indokolt lehet egy elkülönített főkönyvi számon vezetni a társasági adóalap szempontjából nem elismert költségeket, az adóbevallás összeállításának megkönnyítése érdekében.

T 55 Személyi jellegű egyéb kifizetések, adóalap növelő – K 45 Szállítók

Az adóalapban el nem ismert biztosítási díjat, valamint az utána fizetett adó- és járulékteher összegét a társasági adó megállapítása során az adóalapot növelő tételek között, a

- „Nem a vállalkozási, bevételszerző tevékenységgel kapcsolatos költségek, ráfordítások” soron kell feltüntetni.

4.6. A díjfizetéshez kapcsolódó költségelszámolási szabályok egyéni vállalkozók esetében

Az Szja. tv. 11. számú mellékletének I. 5. pontja az egyéni vállalkozó, mint kifizető szerződő vagy díjfizető által az alkalmazottaira kötött személybiztosítás díja költségként elszámolható (adóköteles biztosítási díj esetében feltéve, hogy a biztosítói szolgáltatás kedvezményezettje nem az egyéni vállalkozó).

Így az egyéni vállalkozó az alkalmazottaira, mint biztosítottakra megkötött megtakarítási jellegű életbiztosításokra, illetve kockázati biztosításokra teljesített díjakat, valamint az ezekhez esetlegesen kapcsolódó adó- és járulékteherket költségként elszámolhatja, adóköteles díjú biztosítások esetében feltéve, hogy a biztosítói szolgáltatás kedvezményezettje nem az egyéni vállalkozó.

Az Szja. tv. 11. számú mellékletének I. 9. pontja alapján továbbá az egyéni vállalkozó költségként elszámolhatja a bevételszerző tevékenységhez kapcsolódó, **saját magára kötött kockázati biztosítás díját.**

„11. számú melléklet az 1995. évi CXVII. törvényhez

A vállalkozói költségek elszámolásáról

...

I. Jellemzően előforduló költségek

Költségként elszámolható kiadások különösen a következők:

...

5. az olyan biztosítás díja, amelynek biztosítottja az alkalmazott (adóköteles biztosítási díj esetében feltéve, hogy a biztosítói szolgáltatás kedvezményezettje nem az egyéni vállalkozó) továbbá az egyéni vállalkozó által az alkalmazott javára az önkéntes kölcsönös biztosító pénztárba történő munkáltatói hozzájárulás és annak közterhei;

...

9. a bevétel, illetve az ehhez szükséges feltételek biztosítása érdekében kifizetett vagyon-, felelősség-, kockázati biztosítás díja.”

4.7. A biztosított magánszemélynél bevételt nem keletkeztető biztosítási díj

Az Szja tv. 3. §-ának korábban is idézett 89. pontja alapján adóköteles biztosítási díj:

„89. Adóköteles biztosítási díj:

- a) magánszemély biztosítottra kötött biztosítási szerződés alapján más személy által fizetett díj (ide nem értve a magánnyugdíjpénztár által biztosítóintézettől történő járadékvásárlás ellenértékét) a biztosított magánszemélynél,
- b) csoportos biztosítás esetén
 - ba) – ha az a biztosítási szerződés alapján másként nem határozható meg – a csoportos biztosítás díjának a magánszemélyre arányosan jutó része, vagy
 - bb) – ha a magánszemélyre jutó díj arányosítással sem állapítható meg – a csoportos biztosítás díja.”

Ugyanakkor az Szja tv. 7.§ (1a) bekezdése értelmében

„A 3. § 89. pontjától eltérően **nem szerez bevételt a díjfizetés időpontjában a biztosított magánszemély, ha a biztosító teljesítésére korlátozások nélkül a díjat fizető más személy jogosult.** Ha a kockázati biztosítás kedvezményezettje nem a díjat fizető más személy, akkor a megtakarítási díjrész erejéig nem szerez bevételt a magánszemély, feltéve, hogy a megtakarítási díj alapján járó biztosítói teljesítésre korlátozások nélkül a díjat fizető más személy jogosult.”

A biztosító teljesítésére akkor jogosult korlátozások nélkül a díjat fizető más személy, és ez alapján **a biztosítási díj megfizetése akkor nem keletkeztet adó- és járulékfizetési kötelezettséget**, ha az alábbi feltételek mindegyike teljesül a fogyasztóinak nem minősülő biztosítási szerződésben:

- a biztosító bármely szolgáltatására **kedvezményezettként a díjat fizető más személyt jelölik**;
- a biztosított lemond a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvényben (a továbbiakban Ptk.) rögzített **közös kedvezményezett jelölés jogáról**:

„6:478. § [A kedvezményezett]

(2) A szerződő fél a kedvezményezettet a biztosítóhoz címzett és a biztosítónak eljuttatott írásbeli nyilatkozattal jelölheti ki, és a biztosítási esemény bekövetkezéséig bármikor ugyanilyen formában a kijelölését visszavonhatja vagy a kijelölt kedvezményezett helyett más kedvezményezettet nevezhet meg. Ha nem a biztosított a szerződő fél, mindezekhez a biztosított írásbeli hozzájárulása szükséges. Abban az esetben, ha bemutatóra szóló kötvényt állítottak ki, a kedvezményezett későbbi kijelölése akkor lép hatályba, ha a kötvényt megsemmisítették és új kötvényt állítottak ki.”

- **a biztosított lemond** továbbá a Ptk.-ban rögzített, **szerződő helyébe való belépés jogáról**:

„6:451. § [Belépés a szerződésbe]

- (1) Ha a szerződést nem a biztosított kötötte, a biztosított a biztosítóhoz intézett írásbeli nyilatkozattal a szerződésbe beléphet; a belépéshez a biztosító hozzájárulása nem szükséges. A belépéssel a szerződő felet megillető jogok és az őt terhelő kötelezettségek összessége a biztosítottra száll át.
- (2) Ha a biztosított belép a szerződésbe, a folyó biztosítási időszakban esedékes díjakért a biztosított a szerződő féllel egyetemlegesen felelős. A szerződésbe belépő biztosított köteles a szerződő félnek a szerződésre fordított költségeit - ideértve a biztosítási díjat is - megtéríteni.”

Ilyen kondíciók mellett (az egész életre szóló biztosítások határozott tartamúvá alakítása nem feltétel) a díjfizetés nem jelent végleges vagyronvesztést a díjat fizető (szerződő) fél számára, így azon túl, hogy a biztosítási díj nem bevétel a biztosított magánszemélynél, az **költségként sem számolható el (csak követelésként).**

Ha azonban a biztosítási szerződés utóbb úgy módosul, hogy a biztosító teljesítésére a biztosított vagy más magánszemély (nem a díjat fizető más személy) válik jogosulttá, illetve, ha a biztosított a szerződő helyébe lép, a szerződésmódosítás időpontjáig – kockázati biztosítás esetében az aktuális biztosítási évben – **megfizetett díj a szerződés módosításának időpontjában egy összegben minősül adóköteles biztosítási díjnak a biztosított magánszemélynél.** Ha a magánszemély a korábban megfizetett díjat a díjat fizető személynek megtéríti, ezt a szabályt nem kell alkalmazni [Szja tv. 9. § (3a) bekezdés].

A biztosítottnál bevételt nem keletkeztető biztosítási díj Tájékoztató és nyilatkozat nyomtatvány jelen tájékoztató 5. sz. mellékletben található.

5. A biztosító szolgáltatása (biztosítási esemény miatti teljesítés)

5.1. Adózási szabályok a biztosító szolgáltatásával kapcsolatosan

Az Szja tv. 3. § 88. pontja szerint a

„Biztosító szolgáltatása: a biztosítási esemény bekövetkezése miatt a biztosítót a biztosítási szerződés alapján terhelő kötelezettség keretében a biztosító által juttatott vagyoni érték.”

Az Szja tv. 1. számú mellékletének 6.6. és 6.8. pontja alapján főszabályként **a biztosító szolgáltatása (biztosítási esemény miatti kifizetése) – néhány kivétel mellett – adómentes:**

„6. A károk megtérülése, a kockázatok viselése körében adómentes:

...

6.6. a 6.8. alpontban meghatározott biztosító szolgáltatása, kivéve

...

c) a személybiztosítás alapján nyújtott olyan szolgáltatást, amely nem minősül halál esetére szóló biztosítási, nyugdíjbiztosítási, járadékbiztosítási, balesetbiztosítási vagy betegségbiztosítási szolgáltatásnak,

...

6.8. a 6.6. pont alkalmazásában biztosító és a biztosítási tevékenységről szóló törvényben⁶ meghatározott, belföldön székhellyel vagy fiókteleppel rendelkező biztosító, továbbá az olyan államban székhellyel rendelkező, ezen állam joga szerinti biztosító, amely állammal Magyarországnak hatályos egyezménye van a kettős adóztatás elkerülésére a jövedelem- és a vagyonadók területén;”

Így adómentes a biztosító haláleseti, nyugdíjbiztosítási, járadékbiztosítási, balesetbiztosítási és betegségbiztosítási szolgáltatása.

Ugyanakkor a **határozott tartamú, megtakarítási jellegű életbiztosítás elérési szolgáltatása kamatjövedelemként adóköteles a kedvezményezett magánszemélynél** az Szja. tv. 65. § (1) d) pontja alapján.

“65. § (1) Kamatjövedelemnek minősülnek - figyelemmel a (3)-(3b) és az (5)-(6a) bekezdés rendelkezéseire is - a következők:

...

d) a biztosítói teljesítésből - kivéve, ha a biztosító teljesítése az 1. számú melléklet 6. pont 6.6. alpontja szerint adómentes vagy e törvény más rendelkezése alapján minősül adóköteles jövedelemnek - a befizetett díjat (ideértve a nyugdíjbiztosítási nyilatkozat alapján a nyugdíjbiztosítási szerződésen jóváírt összeget is) meghaladó összeg azzal, hogy nem minősül befizetett díjnak a kockázati biztosítás díja;”

A biztosító teljesítéséből **a befizetett biztosítási díjak – kockázati biztosítási díjrésszel csökkentett – összegét meghaladó rész kamatjövedelemnek minősül**, amely a magánszemélynél kamatadó (SZJA) fizetési kötelezettséget keletkeztet. **A kamatadó mértéke a kamatjövedelem 15%-a**, amennyiben a kamatjövedelem juttatását megalapozó időszak 2015.12.31-e után kezdődött. Amennyiben a kamatjövedelem juttatását megalapozó időszak 2016. január 1-je előtt kezdődött, de a jövedelem megszerzésének időpontja 2016. január 1. vagy későbbi időpont, úgy a 15%-os mértéket a 2016. január 1-től megszolgált kamatjövedelemre lehet alkalmazni.

A kamatjövedelem után az SZJA-t a biztosító, mint kifizető, a kifizetés időpontjára vonatkozóan állapítja meg. Ezzel egyidejűleg az SZJA-t a biztosító befizeti és bevallja az adóhatóságnak, a magánszemély részére az azzal csökkentett összeg kerül kifizetésre. A levont SZJA-ról a biztosító igazolást ad a magánszemélynek. Amennyiben a kamatadó levonása megtörtént vagy kamatadó nem terheli a jövedelmet, akkor a magánszemélynek az adóbevallásában nem kell szerepeltetnie ezt a jövedelmet.

Biztosításból származó kamatjövedelem kedvezményrendszere:

⁶ A hivatkozott törvény a biztosítási tevékenységről szóló 2014. évi LXXXVIII. törvény.

- Egyszeri díjas biztosítások esetén a szerződés létrejöttét követő 3. év elteltével a kamatjövedelem 50%-a, a szerződés létrejöttét követő 5. év elteltével pedig a teljes jövedelem adómentes.
- Rendszeres díjas biztosítások esetén a szerződés létrejöttét követő 6. év elteltével a kamatjövedelem 50%-a, a szerződés létrejöttét követő 10. év elteltével pedig a teljes jövedelem adómentes.

A kamatjövedelem kedvezményes adózására vonatkozó rendelkezések **nem alkalmazhatóak** abban az esetben:

- ha a biztosítás időtartama alatt a szerződés szerinti elvárt díjon felüli díjfizetés (például eseti díjfizetés) történik, és a biztosító azt a díjtartalékkal együtt nem elkülönítetten (vagy nem a tartalék befizetett díjhoz való egyértelmű hozzárendelésével) tartja nyilván. Elkülönített nyilvántartás esetén az elvárt díjon felüli díjfizetés önálló biztosítási szerződés szerinti díjnak, egyszeri díjas biztosításnak tekintendő, ahol az elvárt díjon felüli díjfizetés időpontját kell a szerződés létrejöttének időpontjaként figyelembe venni.
- ha a rendszeres díjak növelésének mértéke meghaladja a díjnövekedés évét megelőző második évre vonatkozó fogyasztói áremelkedés 30 százalékponttal növelt értékét (defláció esetén a 30 százalékpontot). A rendszeres díjak növekedése mértékének meghatározásakor a kockázati biztosítás díját figyelmen kívül kell hagyni, továbbá a biztosítási szerződési feltételekben rögzített események bekövetkezése miatt átmeneti időre lehetővé tett díj-nemfizetés (szüneteltetés, díjmentesítés) időszakára is figyelembe vehető az ezen időszakot megelőző utolsó rendszeres díj alapulvételével a díj-nemfizetési időszak hosszával arányos biztosítási díj.

5.2. A biztosító szolgáltatásának elszámolása társasági adó alanyai esetében könyvelési segédlettel

A Számviteli tv. 84. § (7), illetve 85. § (3) bekezdése alapján, amennyiben a kifizető szerződő vagy díjfizető a biztosítás díját **követelésként számolta el**, úgy a számára kifizetett biztosítási szolgáltatás összegét a kifizetés alapjául szolgáló **biztosítási szerződés követelésként kimutatott biztosítási díjainak összegével szemben kell elszámolni, és a különbséget pénzügyi műveletek egyéb bevételeként, illetve egyéb ráfordításaként könyvelni az alábbiak szerint:**

T 384	Elszámolási betétszámla	–	K 36	Egyéb követelések
T 384	Elszámolási betétszámla	–	K 97	Pénzügyi műveletek egyéb bevétele

vagy

T 384	Elszámolási betétszámla	–	K 36	Egyéb követelések
T 87	Pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai	–	K 36	Egyéb követelések

Amennyiben a kifizető szerződő vagy díjfizető a biztosítás díját **költségként számolta el**, úgy a számára kifizetett szolgáltatás összegét **teljes egészében a szerződő pénzügyi bevételeként kell lekönyvelni az alábbiak szerint** (Számviteli tv. 84. § (7), illetve 85. § (3)):

T 384	Elszámolási betétszámla	–	K 97	Pénzügyi műveletek egyéb bevétele
-------	-------------------------	---	------	-----------------------------------

5.3. A biztosító szolgáltatásának elszámolása egyéni vállalkozók esetében

A biztosító által az egyéni vállalkozó részére teljesített biztosítási szolgáltatás összegét az egyéni vállalkozó - az Sza. tv. 10. számú mellékletének I. 9-10. pontja alapján - **köteles kimutatni egyéni vállalkozói bevételei** között, amennyiben a biztosítás díját korábban költségként elszámolta.

Az ilyen biztosítói szolgáltatás a kifizetés időpontjában – az egyéni vállalkozó bevételelszámolási kötelezettségét kivéve – adókötelezettséget nem keletkeztet. **A biztosító a kifizetéskor a kifizetés összegéből adóelőleget nem von le.**

„10. számú melléklet a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvényhez
 Az egyéni vállalkozó bevételeinek elszámolásáról

...

I. Jellemzően előforduló bevételek

...

9. a káreseménnyel összefüggésben kapott kártérítés, ideértve a felelősségbiztosítás alapján felvett összeget;

10. azon biztosítási szolgáltatás értéke, amely esetében az arra jogosító biztosítási díjat az egyéni vállalkozó költségként elszámolta;”

6. Megtakarítási jellegű életbiztosítások módosítása és visszavásárlása

6.1. Adózási szabályok magánszemély általi visszavásárlás esetén

A megtakarítási jellegű életbiztosítások, melyekre kifizető kizárólag adóköteles díjat fizetett, magánszemély javára teljesített visszavásárlási összege kamatjövedelemként adóköteles. A kamatjövedelem adózásának szabályait az 5.1. pont elérési szolgáltatásra vonatkozó része tartalmazza.

Ugyanakkor az Szja. tv. 28. § (2) bekezdése alapján a kifizető által magánszemély javára kötött, kockázati biztosításnak nem minősülő, **határozatlan idejű, kizárólag halál esetére szóló, visszavásárlási értékkel rendelkező életbiztosítás magánszemély általi visszavásárlásakor egyéb jövedelem keletkezik**, amennyiben a kifizető teljesített adómentes díjat a szerződésre (az ilyen szerződésekre 2017-ben (és a korábbi években) még adómentesen teljesíthető rendszeres díj következtében).

Az eredeti kifizető szerződő helyébe lépő biztosított magánszemélynél, vagy kifizetőnek minősülő díjfizetővel rendelkező szerződések esetén a magánszemély szerződőnél – visszavásárlásakor – **egyéb jövedelemnek minősül a biztosító által juttatott vagyoni értékből a magánszemély által fizetett biztosítási díjak és az adóköteles biztosítási díjak együttes összegét meghaladó rész.**

Szja. tv. 28. § (2): „Ha a biztosítás más személy által fizetett díja a befizetés időpontjában hatályos 1. számú melléklet 6. pont 6.9. alpontja alapján vagy a kockázati biztosításnak nem minősülő, határozatlan idejű, kizárólag halál esetére szóló életbiztosítás más személy által 2013. január 1-jét megelőzően fizetett díja az 1. számú mellékletnek a befizetés időpontjában hatályos 6. pont 6.3. alpontja alapján részben vagy egészben adómentes volt, akkor - függetlenül a biztosítási szerződés esetleges módosításától - a biztosító teljesítéséből (kivéve, ha a biztosító teljesítése a 1. számú melléklet 6. pont 6.6. alpontja alapján haláleseti, betegségbiztosítási vagy balesetbiztosítási szolgáltatásként adómentes) a kifizetőnek nem minősülő magánszemély által fizetett biztosítási díj, valamint az adóköteles biztosítási díj együttes összegét meghaladó rész egyéb jövedelemnek minősül. A biztosítói teljesítést megelőzően bevételcsökkentő tételként már figyelembe vett díjrészeket figyelmen kívül kell hagyni az egyéb jövedelem biztosítói teljesítés időpontjában történő további megállapítása során.”

Amennyiben a kockázati biztosításnak nem minősülő, határozatlan idejű, kizárólag halál esetére szóló életbiztosítás visszavásárlásakor egyéb jövedelmet kell megállapítani, akkor az ekkor keletkező egyéb jövedelem után **személyi jövedelemadó (SZJA) és szociális hozzájárulási adó (SZOCHO) fizetésének kötelezettsége** terheli a magánszemélyt. A **személyi jövedelemadó 15%**, míg a **szociális hozzájárulási adó mértéke minden esetben 13%.**

A 2018. évi LII. törvény a szociális hozzájárulási adóról (továbbiakban SZOCHO tv.) 2. § (1) bekezdése alapján „Az adó mértéke az adóalap 13 százaléka”, vagyis a **jogszabály egykulcsos adót tartalmaz, melynek mértéke 13%.**

Mindezek eredményeképpen a biztosításból visszavásárolt összeg, mint egyéb jövedelem, az alábbi kulcsokkal adózik a magánszemélynél:

Visszavásárlás időpontja	SZJA	SZOCHO	Adóalap	Egyéb jövedelmet terhelő levonások összesen
A visszavásárlás időpontjától függetlenül	15%	13%	89%	24,92%

A kockázati biztosításnak nem minősülő, határozatlan idejű, kizárólag halál esetére szóló életbiztosítások magánszemély általi visszavásárlásából származó egyéb jövedelem juttatásakor a biztosítóra az SZJA tekintetében a kifizetőkre vonatkozó általános szabályok vonatkoznak. Ennek értelmében, az Szja. tv. 49. § (1) bekezdése alapján **a biztosító a magánszemély részére kifizethető összegből köteles személyi jövedelemadó (SZJA) előleget levonni.**

A SZOCHO tv. 18. § (4) bekezdése alapján a biztosító az egyéb jövedelem esetében nem minősül kifizetőnek, emiatt az e kategóriába tartozó kifizetések után a SZOCHO tv. 27. § rendelkezéseinek megfelelően **a magánszemély kötelezett a szociális hozzájárulási adó megállapítására, megfizetésére és bevallására.**

A SZOCHO tv. 27. § alapján az adóelőleg megfizetésére nem kötelezett magánszemély a százalékos szociális hozzájárulási adót **a személyi jövedelemadó bevallásában vagy az állami adóhatóság által összeállított adóbevallási tervezet felhasználásával elkészített személyi jövedelemadó bevallásban, a bevallásra előírt határidőig állapítja meg, vallja be, és a bevallás benyújtásának határidejéig fizeti meg.**

A szociális hozzájárulási adó megfizetésére a NAV Szociális hozzájárulási adó beszédési számla szolgál. **A számla száma: 10032000-06055912.** A szociális hozzájárulási adó átutalásakor a megjegyzés rovatban célszerű feltüntetni a magánszemély adóazonosító jelét.

6.1.1. Részleges visszavásárlás esetén alkalmazott biztosítói gyakorlat az egyéb jövedelem megállapítására

Amennyiben a részleges visszavásárlással érintett szerződésnek volt kifizető által fizetett adómentes díja, az Szja tv. 28. § (2) pontja értelmében a magánszemély szerződő egyéb jövedelmet szerez függetlenül attól, hogy szerződése mely számlájáról vásárol vissza, s függetlenül attól, hogy az adott számlára a magánszemély, a kifizető vagy mindkettő teljesített befizetést.

Részleges visszavásárlás esetén az egyéb jövedelemre vonatkozó jogszabályi rendelkezés alkalmazása úgy történik, hogy a biztosító meghatározza **a részlegesen visszavásárolni kívánt összeg és a teljes visszavásárlási összeg arányát, majd a magánszemély által eszközölt, valamint a kifizetőnek minősülő más személy által teljesített adóköteles befizetéseknek az így meghatározott aránnyal számolt részét veszi figyelembe az egyéb jövedelmet csökkentő tételként.** Amennyiben egy szerződésen nem először történik (részleges) visszavásárlás, úgy a biztosítói teljesítést megelőzően bevételcsökkentő tételként már figyelembe vett díjrészeket figyelmen kívül kell hagyni az egyéb jövedelem biztosítói teljesítés időpontjában történő további megállapítása során.

Ezzel a módszerrel nem sérül az az elv, hogy a magánszemély, valamint a kifizetőnek minősülő más személy által teljesített adóköteles befizetések biztosítói teljesítés esetén nem adókötelesek *(mire a szerződés eljut a teljes visszavásárlásig, minden, magánszemélyként valamint kifizetőnek minősülő más személy által adókötelesként teljesített díj figyelembevételre kerül adóalap csökkentő tételként).*

6.2. Visszavásárláshoz kapcsolódó könyvelési tételek társasági adó alanyai esetén

A kifizető szerződő által visszavásárolt, megtakarítási jellegű életbiztosításból a biztosító által a szerződő részére kifizetett visszavásárlási összeget a Számviteli tv. 84. § (7), illetve 85. § (3) bekezdése alapján:

- teljes egészében a szerződő pénzügyi bevételeként kell lekönyvelni, amennyiben a kifizetés alapjául szolgáló életbiztosítási szerződés biztosítási díjait a szerződő költségként számolta el.

T 384	Elszámolási betétszámla	–	K 97	Pénzügyi műveletek egyéb bevétele
-------	-------------------------	---	------	-----------------------------------

- a követelésként kimutatott biztosítási díjak összegével szemben kell elszámolni, és a különbséget pénzügyi műveletek egyéb bevételeként, illetve egyéb ráfordításként könyvelni, amennyiben a biztosítás díjainak egy részét vagy egészét a szerződő követelésként számolta el.

T 384	Elszámolási betétszámla	–	K 36	Egyéb követelések
-------	-------------------------	---	------	-------------------

T 384	Elszámolási betétszámla	–	K 97	Pénzügyi műveletek egyéb bevétele
-------	-------------------------	---	------	-----------------------------------

vagy

T 384	Elszámolási betétszámla	–	K 36	Egyéb követelések
-------	-------------------------	---	------	-------------------

T 87	Pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai	–	K 36	Egyéb követelések
------	---------------------------------------	---	------	-------------------

A biztosító a visszavásárlási összeg kifizetése során adó- és járulékkerhet nem von el.

Amennyiben a szerződő a biztosítási díjat és annak közterheit ráfordításként számolta el, akkor a szerződő általi visszavásárláskor a megfizetett közteher nem igényelhető vissza. Erre vonatkozóan a 2014/69. adózási kérdés adhat eligazítást, mely szerint a juttatásokat a kifizetőnek a juttatás időpontjában kell minősíteni és a juttatás időpontjára vonatkozó szabályok szerint teljesíteni a közteher fizetési kötelezettséget, azonban ha az egyes meghatározott juttatásként kezelt juttatás utóbb megghiúsul (mert a magánszemély nem használja fel), a megfizetett közteher nem igényelhető vissza *(az adókötelezettség szempontjából irreleváns a megghiúsulás).*

6.3. Adózási szabályok egyéni vállalkozó általi visszavásárlás esetén

A biztosító által az egyéni vállalkozó részére teljesített visszavásárlási összeget az egyéni vállalkozó - az Szja. tv. 10. számú mellékletének I. 9-10. pontja alapján - **köteles kimutatni egyéni vállalkozói bevételei között**, amennyiben a biztosítás díját korábban költségként elszámolta. **A biztosító a kifizetéskor a kifizetés összegéből adóelőleget nem von le.**

6.4. Adózási szabályok szerződésmódosítás esetén

A megtakarítási jellegű életbiztosításon végrehajtott

- kifizetőről magánszemélyre történő szerződőváltás,
- biztosított csere
- és egész életre szóló szerződés határozott tartamúvá alakítása

önmagában nem keletkeztet adófizetési kötelezettséget.

Budapest, 2023. január 1.

CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt.

7. Mellékletek

1. sz. melléklet

CIG Pannónia Életbiztosító termékeinek kategorizálása

Kockázati biztosítás	2023-ban értékesített módozatok: Pannónia Kiegészítő Balesetbiztosítás, Pannónia Halál Esetére Szóló Díjátvállalási Kiegészítő Biztosítás, Pannónia Orvosi Asszisztencia Kiegészítő Biztosítás, , Pannónia Mentor Életbiztosítás*, Pannónia Bárka Élet-, Baleset- és Betegségbiztosítás, Pannónia BajTárs Balesetbiztosítás, CIG egészségvizum Smart Egészségbiztosítás, CIG Egészségvizum Kiegészítő Biztosítás	Adózási és költségelszámolási szabályok jelen tájékoztató 4.3., 4.4., 4.5., és 5. pontjaiban
	Már nem értékesített módozatok: Best Doctors® Csoportos Egészségbiztosítás, Pannónia Primus Életbiztosítás*, Pannónia Kockázati Életbiztosítás. Pannónia Egyedi Kockázati Életbiztosítás, Pannónia Életrevaló Kockázati Életbiztosítás, Pannónia Védőháló Családi Életbiztosítás, Best Doctors® Egészségbiztosítás	
Határozott tartamú befektetési életbiztosítás	2023-ban értékesített módozatok: (Forint vagy Euró Alapú) Esszencia ^E Befektetési Életbiztosítás, Pannónia Ametiszt Egyszeri Díjas Életbiztosítás, Euró Alapú Ametiszt Egyszeri Díjas Életbiztosítás	Adózási és költségelszámolási szabályok jelen tájékoztató 4.1., 4.4., 4.5., 5. és 6. pontjaiban
	Már nem értékesített módozatok: Pannónia Gravis ^E Egyszeri Díjas Életbiztosítás, Euró alapú Gravis ^E Egyszeri Díjas Életbiztosítás	
Kockázati biztosításnak nem minősülő, határozatlan idejű, kizárólag halál esetére szóló befektetési életbiztosítás	2023-ban értékesített módozatok: Pannónia Klikk Életbiztosítás	Adózási és költségelszámolási szabályok jelen tájékoztató 4.2., 4.4., 4.5., 5. és 6. pontjaiban
	Már nem értékesített módozatok: Pannónia befektetési életbiztosítások, Pannónia Pro befektetési életbiztosítások, SIGNUM befektetési életbiztosítások, SIGNUM PRO befektetési életbiztosítások, NOVA befektetési életbiztosítás, Egység befektetési életbiztosítás, Egység Pro befektetési életbiztosítás, Esszencia befektetési életbiztosítások, Bestens befektetési életbiztosítás, Origo befektetési életbiztosítás, Kikötő befektetési életbiztosítás, Gravis befektetési életbiztosítások, Nyugdíj Kötvény befektetési életbiztosítás (egész életre szóló változat), Pannónia Kincstár Élet- és Nyugdíjbiztosítás	

* A Pannónia Mentor Életbiztosítás és a Pannónia Primus Életbiztosítás csak abban az esetben minősül kockázati életbiztosításnak, ha a szerződés lejáratú szolgáltatást nem tartalmaz.

Adózási szabályok a díjfizetést érintően a kifizető (munkáltató) által magánszemély biztosítottra kötött biztosítások tekintetében

Típusok	Termékek	Adóteher
Kockázati biztosítás	2023-ban értékesített módozatok: Pannónia Kiegészítő Balesetbiztosítás, Pannónia Halál Esetére Szóló Díjtvállalási Kiegészítő Biztosítás, Pannónia Orvosi Asszisztencia Kiegészítő Biztosítás, Best Pannónia Mentor Életbiztosítás*, Pannónia Bárka Élet-, Baleset- és Betegségbiztosítás, Pannónia BajTárs Balesetbiztosítás, CIG egészségvizum Smart Egészségbiztosítás, CIG Egészségvizum Kiegészítő Biztosítás	Az Szja tv. 2.§ (6) bekezdése alapján a díjfizető/szerződő kifizető és a szerződő/biztosított természetes személy között fennálló jogviszony szerint adózik.
	Már nem értékesített módozatok: Best Doctors® Csoportos Egészségbiztosítás, Pannónia Primus Életbiztosítás*, Pannónia Kockázati Életbiztosítás, Pannónia Egyedi Kockázati Életbiztosítás, Pannónia Éltrevaló Kockázati Életbiztosítás, Pannónia Védőháló Családi Életbiztosítás, Best Doctors® Egészségbiztosítás	
Határozott tartamú befektetési életbiztosítás	2023-ban értékesített módozatok: (Forint vagy Euró Alapú) Esszencia ^E Befektetési Életbiztosítás, Pannónia Ametiszt Egyszeri Díjas Életbiztosítás, Euró Alapú Ametiszt Egyszeri Díjas Életbiztosítás	Az Szja tv. 2.§ (6) bekezdése alapján a díjfizető/szerződő kifizető és a szerződő/biztosított természetes személy között fennálló jogviszony szerint adózik.
	Már nem értékesített módozatok: Pannónia Kincstár Élet- és Nyugdíjbiztosítás, Pannónia Gravis ^E Egyszeri Díjas Életbiztosítás, Euró alapú Gravis ^E Egyszeri Díjas Életbiztosítás	
Kockázati biztosításnak nem minősülő, határozatlan idejű, kizárólag halál esetére szóló befektetési életbiztosítás	2023-ban értékesített módozatok: Pannónia Klikk Életbiztosítás	Az Szja tv. 2.§ (6) bekezdése alapján a díjfizető/szerződő kifizető és a szerződő/biztosított természetes személy között fennálló jogviszony szerint adózik.
	Már nem értékesített módozatok: Pannónia befektetési életbiztosítások, Pannónia Pro befektetési életbiztosítások, SIGNUM befektetési életbiztosítások, SIGNUM PRO befektetési életbiztosítások, NOVA befektetési életbiztosítás, Egység befektetési életbiztosítás, Egység Pro befektetési életbiztosítás, Esszencia befektetési életbiztosítások, Bestens befektetési életbiztosítás, Origo befektetési életbiztosítás, Kikötő befektetési életbiztosítás, Gravis befektetési életbiztosítások, Nyugdíj Kötvény befektetési életbiztosítás (egész életre szóló változat), Pannónia Kincstár Élet- és Nyugdíjbiztosítás	

* A Pannónia Mentor Életbiztosítás és a Pannónia Primus Életbiztosítás csak abban az esetben minősül kockázati életbiztosításnak, ha a szerződés lejáratú szolgáltatást nem tartalmaz.

Adózási szabályok a biztosító szolgáltatását érintően a kifizető (munkáltató) által magánszemély biztosítottra kötött biztosítások tekintetében

Típusok	Termékek	Adóteher
Kockázati biztosítás	2023-ban értékesített módozatok: Pannónia Kiegészítő Balesetbiztosítás, Pannónia Halál Esetére Szóló Díjtvállalási Kiegészítő Biztosítás, Pannónia Orvosi Asszisztencia Kiegészítő Biztosítás, Pannónia Mentor Életbiztosítás*, Pannónia Bárka Élet-, Baleset- és Betegségbiztosítás, Pannónia BajTárs Balesetbiztosítás, CIG egészségvízum Smart Egészségbiztosítás, CIG Egészségvízum Kiegészítő Biztosítás	Adómentes a biztosító szolgáltatása az Szja. törvény I. sz. melléklet 6.6. pontja alapján
	Már nem értékesített módozatok: Pannónia Primus Életbiztosítás*, Pannónia Kockázati Életbiztosítás, Pannónia Egyedi Kockázati Életbiztosítás, Pannónia Éltrevaló Kockázati Életbiztosítás, Pannónia Védőháló Családi Életbiztosítás, Best Doctors® Egészségbiztosítás, Best Doctors® Csoportos Egészségbiztosítás	
Határozott tartamú befektetési életbiztosítás	2023-ban értékesített módozatok: (Forint vagy Euró Alapú) Esszencia ^E Befektetési Életbiztosítás, Pannónia Ametiszt Egyszeri Díjas Életbiztosítás, Euró Alapú Ametiszt Egyszeri Díjas Életbiztosítás	Haláleseti szolgáltatás adómentes, elérési szolgáltatás adóköteles kamatjövedelem szabályai szerint
	Már nem értékesített módozatok: Pannónia Kincstár Élet- és Nyugdíjbiztosítás, Pannónia Gravis ^E Egyszeri Díjas Életbiztosítás, Euró alapú Gravis ^E Egyszeri Díjas Életbiztosítás	
Kockázati biztosításnak nem minősülő, határozatlan idejű, kizárólag halál esetére szóló befektetési életbiztosítás	2023-ban értékesített módozatok: Pannónia Klikk Életbiztosítás	Adómentes a biztosító szolgáltatása az Szja. törvény I. sz. melléklet 6.6. pontja alapján
	Már nem értékesített módozatok: Pannónia befektetési életbiztosítások, Pannónia Pro befektetési életbiztosítások, SIGNUM befektetési életbiztosítások, SIGNUM PRO befektetési életbiztosítások, NOVA befektetési életbiztosítás, Egység befektetési életbiztosítás, Egység Pro befektetési életbiztosítás, Esszencia befektetési életbiztosítások, Bestens befektetési életbiztosítás, Origo befektetési életbiztosítás, Kikötő befektetési életbiztosítás, Gravis befektetési életbiztosítások, Nyugdíj Kötvény befektetési életbiztosítás (egész életre szóló változat), Pannónia Kincstár Élet- és Nyugdíjbiztosítás	

* A Pannónia Mentor Életbiztosítás és a Pannónia Primus Életbiztosítás csak abban az esetben minősül kockázati életbiztosításnak, ha a szerződés lejáratú szolgáltatást nem tartalmaz.

4. sz. melléklet

Adózási szabályok a határozott tartamú befektetési életbiztosítások és a kockázati biztosításnak nem minősülő, határozatlan idejű, kizárólag halál esetére szóló befektetési életbiztosítások magánszemély általi visszavásárlása esetén a kifizető (munkáltató) által magánszemély biztosítottra kötött biztosítások tekintetében

Típusok	Termékek	Adóteher
Határozott tartamú befektetési életbiztosítás	2023-ban értékesített módozatok: (Forint vagy Euró Alapú) Esszencia ^E Befektetési Életbiztosítás, Pannónia Ametiszt Egyszeri Díjas Életbiztosítás, Euró Alapú Ametiszt Egyszeri Díjas Életbiztosítás	A biztosító kifizetése kamatjövedelem az Szja. tv. 65. § (1) d) pontja alapján
	Már nem értékesített módozatok: Pannónia Kincstár Élet- és Nyugdíjbiztosítás, Pannónia Gravis ^E Egyszeri Díjas Életbiztosítás, Euró Alapú Gravis ^E Egyszeri Díjas Életbiztosítás	
Kockázati biztosításnak nem minősülő, határozatlan idejű, kizárólag halál esetére szóló befektetési életbiztosítás	2023-ban értékesített módozatok: Pannónia Klikk Életbiztosítás	Amennyiben kizárólag adóköteles díjat teljesített a kifizető: A biztosító kifizetése kamatjövedelem az Szja. tv. 65. § (1) d) pontja alapján Amennyiben legalább egy adómentes díjat teljesített a kifizető: A biztosító kifizetésének az adóköteles befizetéseket és a magánszemély befizetéseit meghaladó része egyéb jövedelem az Szja. tv. 28. § (2) bekezdése alapján
	Már nem értékesített módozatok: Pannónia befektetési életbiztosítások, Pannónia Pro befektetési életbiztosítások, SIGNUM befektetési életbiztosítások, SIGNUM PRO befektetési életbiztosítások, NOVA befektetési életbiztosítás, Egység befektetési életbiztosítás, Egység Pro befektetési életbiztosítás, Esszencia befektetési életbiztosítások, Bestens befektetési életbiztosítás, Origo befektetési életbiztosítás, Kikötő befektetési életbiztosítás, Nyugdíj Kötvény befektetési életbiztosítás (egész életre szóló változat)	A biztosító kifizetésének az adóköteles befizetéseket és a magánszemély befizetéseit meghaladó része egyéb jövedelem az Szja. tv. 28. § (2) bekezdése alapján
	Már nem értékesített módozatok: Gravis befektetési életbiztosítások, Pannónia Kincstár Élet- és Nyugdíjbiztosítás	A biztosító kifizetése kamatjövedelem az Szja. tv. 65. § (1) d) pontja alapján

**A biztosítottnál bevételt nem keletkeztető biztosítási díj
Tájékoztató és nyilatkozat**

Szerződésszám: _____

Szerződő adatai:

- név: _____
- székhely: _____
- adószám: _____
- cégjegyzékszám: _____

Biztosított adatai:

- név: _____
- édesanyja neve: _____
- születési hely: _____
- születési idő: _____
- állandó lakcím: _____
- személy ig. szám: _____

1) Adóköteles biztosítási díj

A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban Szja tv.) 3. § 89. pontja alapján:

(E törvény alkalmazásában az egyes fogalmak jelentése a következő:)

89. Adóköteles biztosítási díj:

a) magánszemély biztosítottra kötött biztosítási szerződés alapján más személy által fizetett díj (ide nem értve a magánnyugdíjpénztár által biztosítóintézetektől történő járadékvásárlás ellenértékét) a biztosított magánszemélynél,

b) csoportos biztosítás esetén

ba) – ha az a biztosítási szerződés alapján másként nem határozható meg – a csoportos biztosítás díjának a magánszemélyre arányosan jutó része, vagy

bb) – ha a magánszemélyre jutó díj arányosítással sem állapítható meg – a csoportos biztosítás díja.

2) Biztosítási díj, ami nem bevétel a biztosított magánszemélynél

Az Szja tv. 7. § (1a) pontja értelmében:

A 3. § 89. pontjától eltérően **nem szerez bevételt a díjfizetés időpontjában a biztosított magánszemély, ha a biztosító teljesítésére korlátozások nélkül a díjat fizető más személy jogosult.** Ha a kockázati biztosítás kedvezményezettje nem a díjat fizető más személy, akkor a megtakarítási díjrész erejéig nem szerez bevételt a magánszemély, feltéve, hogy a megtakarítási díj alapján járó biztosítói teljesítésre korlátozások nélkül a díjat fizető más személy jogosult.

A biztosító teljesítésére akkor jogosult korlátozások nélkül a díjat fizető más személy, és ez alapján a **biztosítási díj megfizetése akkor nem keletkeztet adó- és járulékfizetési kötelezettséget**, ha az alábbi feltételek mindegyike teljesül a fogyasztóinak nem minősülő biztosítási szerződésben:

- a biztosító bármely szolgáltatására kedvezményezettként a díjat fizető más személyt jelölik.
- a biztosított lemond a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvényben (a továbbiakban Ptk.) rögzített közös kedvezményezett jelölés jogáról:

6:478. § [A kedvezményezett]

2) A szerződő fél a kedvezményezettet a biztosítóhoz címzett és a biztosítónak eljuttatott írásbeli nyilatkozattal jelölheti ki, és a biztosítási esemény bekövetkezéséig bármikor ugyanilyen formában a kijelölését visszavonhatja vagy a kijelölt kedvezményezett helyett más kedvezményezettet nevezhet meg. Ha nem a biztosított a szerződő fél, mindezekhez a biztosított írásbeli hozzájárulása szükséges. Abban az esetben, ha bemutatóra szóló kötvényt állítottak ki, a kedvezményezett későbbi kijelölése akkor lép hatályba, ha a kötvényt megsemmisítették és új kötvényt állítottak ki.

- a biztosított lemond továbbá a Ptk.-ban rögzített, szerződő helyébe való belépés jogáról:

6:451. § [Belépés a szerződésbe]

(1) Ha a szerződést nem a biztosított kötötte, a biztosított a biztosítóhoz intézett írásbeli nyilatkozattal a szerződésbe beléphet; a belépéshez a biztosító hozzájárulása nem szükséges. A belépéssel a szerződő felet megillető jogok és az őt terhelő kötelezettségek összessége a biztosítottra száll át.

(2) Ha a biztosított belép a szerződésbe, a folyó biztosítási időszakban esedékes díjakért a biztosított a szerződő féllel egyetemlegesen felelős. A szerződésbe belépő biztosított köteles a szerződő félnek a szerződésre fordított költségeit - ideértve a biztosítási díjat is - megtéríteni.

Ilyen kondíciók mellett a díjfizetés nem jelent végleges vagyronvesztést a díjat fizető (szerződő) fél számára, így azon túl, hogy a biztosítási díj nem bevétel a biztosított magánszemélynél, az **költséggként sem számolható el (csak követelésként).**

3) Szerződésmódosítás következményei

Az Szja tv. 9. § (3a) értelmében:

Ha a biztosítási szerződés a 7. § (1a) bekezdése szerinti esetben utóbb olyan módon módosul, hogy a biztosító teljesítésére a biztosított vagy más magánszemély (nem a díjat fizető más személy) válik jogosulttá (e törvény alkalmazásában ideértve azt az esetet is, ha a biztosított a szerződő helyébe lép), **a biztosítás szerződésmódosítás időpontjáig – kockázati biztosítás esetében az aktuális biztosítási évben – megfizetett díja a szerződés módosításának időpontjában – tekintettel az 1. számú melléklet rendelkezéseire is – egy összegben minősül adóköteles biztosítási díjnak a biztosított magánszemélynél**, azzal, hogy nem kell alkalmazni ezt a szabályt, ha a magánszemély a más személy által korábban megfizetett díjat a díjat fizető személynek megtéríti.

4) A szerződő (díjat fizető), a biztosított és a biztosító felelőssége

A szerződő és a biztosított kizárólagos felelőssége, hogy a biztosítási szerződés aktuális tulajdonságai, jellemzői és a mindekor hatályos jogszabályok alapján a biztosítási díjhoz kapcsolódó közterheket megfizesse. A biztosító ezt nem ellenőrizheti és nem is ellenőrzi. A biztosító a teljesítéséhez kapcsolódó adó- és járulékterhek számításánál mindig azzal a feltételezéssel él, hogy a szerződő és a biztosított a biztosítási díj teljesítéséhez kapcsolódó, összes addig felmerült közterhet a jogszabályi követelményekkel összhangban megfizette.

A biztosító jelen tájékoztatót a 2018.12.01-én hatályos Ptk. és a 2019. január 1-től hatályos Szja tv. alapján adta ki. Mivel a biztosítás díjának pontos elszámolási szabályai csak a konkrét eset valamennyi lényeges körülményének együttes figyelembevételével határozhatók meg, a biztosító nem vállal felelősséget a tájékoztatóban foglaltak felhasználásából származó károkért. Jelen tájékoztató áttanulmányozása nem helyettesíti a vonatkozó, mindenkor hatályos jogszabályok ismeretét. Kérjük, hogy adott konkrét esetben mindenképpen egyeztessen könyvelőjével, adótanácsadójával a biztosítás díjának elszámolásával kapcsolatban.

5) Szerződő és biztosított nyilatkozata

Alulírott szerződő a fentieket elolvastam, megértettem és tudomásul vettem.

Alulírott biztosított nyilatkozom, hogy fent jelölt számú biztosítási szerződés vonatkozásában nem kívánok élni a közös kedvezményezett jelölés jogával: a kedvezményezett első kijelölésénél és későbbi esetleges módosításánál elfogadom a szerződő kizárólagos döntését, az ellen kifogást nem emelek.

Alulírott biztosított továbbá nyilatkozom, hogy lemondok a szerződésbe való belépés jogáról, egyúttal kijelentem, hogy a biztosítás tartama alatt nem fogom sem kezdeményezni, sem elfogadni a szerződői pozíció betöltését.

Budapest, 20|_| | _____ |_|.

Szerződő aláírása

Biztosított

8. A KATA és KIVA törvények hatálya alá tartozó adózókra vonatkozó szabályok

KATA (kisadózó vállalkozások tételes adója) alanyok:

A kisadózóként bejelentett természetes személyre (mint biztosított) tekintettel fizetett díj nem befolyásolja az adófizetési kötelezettséget, azokat a tételes adó megfizetése kiváltja.

Meg kell azonban fizetnie a kisadózó vállalkozások tételes adója alanyának is mindazokat a 4. fejezetben említett, magánszemélyt terhelő (levonandó) illetve a kifizetőnél felmerülő terhelő közterheket, melyek a vele például munkajogviszonyban álló magánszemélyre (mint biztosított) tekintettel merülnek fel.

KIVA (kisvállalati adó) alanyok:

Jogszabályi hivatkozás	
Biztosítási díj adózása	
Határozott tartamú befektetési életbiztosítások, kockázati biztosításnak nem minősülő, határozatlan idejű, kizárólag halál esetére szóló befektetési életbiztosítások rendszeres és eseti díja: a szerződő/díjfizető kifizető és a szerződő/biztosított természetes személy között fennálló jogviszony szerint adózik.	Szja. tv. 2.§ (6) bekezdés
Kockázati biztosítás díja: a biztosítási díj egy főre jutó része a szerződő/díjfizető kifizető és a szerződő/biztosított természetes személy között fennálló jogviszony szerint adózik. Ha a magánszemélyre jutó díj arányosítással sem állapítható meg, egyes meghatározott juttatásként adózik.	Szja. tv. 2.§ (6) bekezdés, Szja. tv. 70.§ (6) bekezdés b) pont
Biztosítási díj költségelszámolása	
A KIVA-alanyoknál a számviteli elszámolás megegyezik az adózási tájékoztató 4.5.1 és 4.5.2 pontban foglaltakkal, viszont a KIVA-alany cégek adóalapja nem csökkenthető a biztosítási díjjal.	Katv. 20. § (1)
A biztosító szolgáltatása	
Része lehet a KIVA alapnak ⁷	Katv. 20. §
A biztosítás visszavásárlása	
Része lehet a KIVA alapnak ⁶	Katv. 20. §

⁷ „20. § (1) A kisvállalati adó alapja a (2)-(7) bekezdésre figyelemmel

.....
 (3) Az adóalap megállapításakor növelő tételként kell figyelembe venni:

.....
 c) a pénztár értékének tárgyévi növekményét, de legfeljebb a pénztár tárgyévi mérlegben kimutatott értékének a mentesített értéket meghaladó részét,

.....
 (4) Az adóalap megállapításakor csökkentő tételként kell figyelembe venni:

.....
 c) a pénztár értékének tárgyévi csökkenését, de legfeljebb a pénztár előző évi mérlegben kimutatott értékének a mentesített értéket meghaladó részét; a kisvállalati adóalanyiség megszűnésének adóévében a pénztár előző évi mérlegben kimutatott értékének és mentesített értékének pozitív különbözetét,
